

Tvangsudsendelser Mørkets gerninger

Tale ved demonstrationen for ”Medmenneskelighed i Asylansøgeres Vilkår” 26. nov. 2016

Et sundt demokrati

er totalt afhængigt af oplyste og ansvarsbevidste borgere - samt åbenhed om lovgivningens indhold, forvaltning og konsekvenser. Vi følger med i lovgivning på alle de politikområder, der berører os selv og vore nærmeste. Mange forholder sig også til lovgivning, de ikke selv berøres direkte af. Kun ved maksimal klarhed omkring den lovgivning, vi er underkastet, bevarer vi tilliden til vore politikere og magtudøvere. Det skal kunne tåle dagens lys – det kræver og forventer vi. Ellers kan vi – eller pressen – gøre noget for at genetablere klarhed.

Men, når det kommer til udlændingelovgivningen, forholder det sig helt anderledes:

Forholdene for dem, der skal tvangsudsendes henligger i et tussmørke

Sidst på dagen, når solen er gået ned, kan vi stadigvæk i det tiltagende tussmørke se nogenlunde tydeligt. Men gradvist bliver vore synsindtryk mere usikre. Sådan forholder det sig med den almindelige borgers mulighed for at skaffe sikker viden om tvangsudsendelsernes vilkår.

Før ca. 1997 havde vi almindelige stemmeberettigede borgere en mulighed for at sætte os ind i udlændingelovgivningen, hvis vi ville. Siden har dette lovgivningsområde udviklet sig til et kaos, som ingen almindelige mennesker kan gennemskue. Nye begreber, indviklet sprog og ændrede kategoriseringer. Kun særligt dedikerede udlændingeadvokater, Dansk Flygtningehjælp og nogle få frivilligrupper, der hjælper nødstedte asylansøgere, kan tolke lovændringerne og deres konsekvenser. Det betyder, at vi, der står her i dag, ikke har noget overblik over, hvem det er, der bliver tvangsudsendt – eller hvordan det foregår.

Den mest magtfulde del af pressen – den såkaldte fjerde statsmagt – bidrager til dette tussmørke, hvor vi ikke klart kan se, hvad der sker. Tidligere brugte de to store fjernsynsstationer nu og da sendetid til oplysning om lovgivning og dens forvaltning på udlændinggeområdet. Senest i 2009, hvor irakere, der stod for tvangsudsendelse, søgte kirkeasyl i Brorsonkirken, beskæftigede de to fjernsynsstationer sig seriøst med tvangsudsendelser. Det kom bl.a. for en dag, at mange voksne var svært psykisk syge, og at 21 af de 22 børn, der skulle tvangsudsendes havde børnepsykiatriske lidelser. I dag satses der af TV-medierne meget mere på ren underholdning, og vi formentlig ingen oplysning om konsekvenser af den udlændingelovgivning, vi – i hvert fald indirekte ved Folketingsvalg – er medansvarlige for. Hvad angår de tvangsudsendte, er de så at sige sunket i jorden på et eller andet tidspunkt, vi ikke er bekendt med. Det hyppigt brugte begreb, public service, gælder ikke her.

På samme måde svigter de største og mest læste aviser.

Men for nylig kom en tvangsudsendelsessag alligevel frem i lyset, idet avisen Information fik adgang til politiets udsendelsesrapport i en sag. Der er således tale om en sikker dokumentation af en tvangsudsendelse.

Og denne viser, at Tvangsudsendelser er mørkets gerninger

Da Information har relativt få læsere, vil jeg til jeres oplysning citere fra avisen:

Der er tale om en 21-årig afghansk asylansøger, der har fået afslag på asyl i Danmark, og som politiet tidligere har forsøgt at tvangsudsende uden held, idet han blev desperat. Han beskrives som en lille, spinkel mand, der har tilbragt det sidste års tid i en fængselscelle i Vridsløselille. Han må være blevet psykisk syg, da han får medicin mod depression og angst og er i behandling hos en psykolog.

Denne tvangsudsendelse har været grundigt planlagt over tid, idet Rigspolitiet oplyser, at det europæiske grænseagentur, Frontex, forud for rejsen havde lovet at betale udgifterne, som må have været pænt store: Man chartrede et fly med 180 pladser, som skulle fragte den unge mand samt en udvist familie på tre til Kabul fra Roskilde Lufthavn, hvor der i praksis ikke vil være åbenmundede vidner. Med ombord var 13 betjente samt yderligere seks personer, herunder en tolk, en læge og en repræsentant for Ombudsmanden. Dertil en besætning.

Forud for rejsen var en politimedarbejder rejst til Kabul for i samarbejde med ambassaden at aftale modtageprocessen.

Af Rigspolitiets egen rapport fremgår det, at udsendelsen skulle være en overraskelsesmanøvre, hvor fængslets personale ikke måtte oplyse den unge mand om projektet. Hans celle blev således en aften bestormet af fire politifolk, overværet af politidirektøren for Nordsjælland, Ombudsmandens repræsentant og en læge. Alligevel lykkedes det ham at sluge et lille barberblad, som man søgte at fjerne med magtmidler – men uden held. Men det blødte efterfølgende fra hans mund. Han blev ved tvang klædt af, iført politiets medbragte beklædning og en såkaldt bodycuff med fuld fiksering af hænder, arme, ben, knæ og ankel. Beskrivelsen af hele forløbet er lang og grundig, muligvis fordi dokumentationen er et fokusområde for Ombudsmanden.

Forud for afgang havde en læge på Rigshospitalet oplyst, at så lille et barberblad ville blive opløst i mavesækken og derfor ikke krævede noget akut tiltag.

Interesserede må selv læse beskrivelsen, som blev blodig og præget af den unge mands desperation og politiets magtudøvelse. Herunder at han blev presset ned i sit sæde, og hans hoved blev holdt nede. Da han ikke faldt til ro, men fortsatte med at være aggressiv (han kunne råbe og spytte), brugte en betjent magtmidlet atemi. Jeg vidste ikke, hvad dette går ud på, men kan nu fortælle jer, at det består i et tryk på et bestemt punkt på halsen, et japansk begreb i judo, hvor man målbevidst går efter at fremkalde et kortvarigt hjertestop. Så besvimer personen, og modstanderen har vundet.

Ethvert greb mod halsen kan være livsfarligt efter retsmedicinske erfaringer.

Da flyet nærmede sig Kabul, blev den unge mand iført rent og præsentabelt tøj i stedet for det blodige. Efter landingen nægtede han at forlade flyet, men gik alligevel med ud, da en afghansk general og en major steg ombord.

Derpå har vi politiets beskrivelse af, hvorledes den danske ambassades repræsentant og den afghanske viceminister for Flygtningeministeriet tog imod den udviste i VIP-loungen. Men da han på et tidspunkt råber, at han var kristen, gav viceministeren straks afslag på at modtage ham under henvisning til, at han nu ville være i livsfare i Afghanistan. Det ville personer, der måtte hjælpe ham, også være. Ministeren nåede også at udtale vredt, at Danmark og Norge er de værste europæiske lande, når det gælder tvangsudsendelser.

Den unge mand returnerede med flyet, er nu sat på fri fod, og hans sag er genoptaget.

Spørgsmål

Hvordan er vi endt i denne situation, hvor danske politifolk i stort overtal føler sig nødt til at behandle en spinkel, fastspændt ung mand så ydmygende og umenneskeligt? Helt unødvendigt – han kan ikke være til fare for nogen – bruger man et magtgreb, atemi, som kan bringe ham i livsfare. Det tyder på, at Rigspolitiet har påtaget sig og planlagt en umulig opgave, der ikke kan stoppes af nogen i det øjeblik, man overskrider grænsen for det, den enkelte politimand personligt kan stå inde for.

Hvordan kan en læge finde på at deltage, når Lægeforeningen netop for et par år siden frarådede sine medlemmer at deltage i sådanne tvangsudvisninger? Det er meget beskæmmende! Politiet havde næppe turdet bruge grebet atemi, hvis der ikke var en læge tilstede til eventuel genoplivning.

Hvornår kan Ombudsmandens repræsentant sige stop? Er det overhovedet muligt for vedkommende at blande sig i, hvad der sker – eller skal han / hun blot sikre, at der foreligger skriftlig dokumentation? Hvor

længe har Ombudsmanden været bekendt med tvivlsomme metoder, og hvem har adgang til hans rapporter om tvangsudsendelser?

Hvorfor er den unge afghanske mand så rædselsslagen for hjemsendelsen, at han sætter livet på spil? Dette sker, når han sluger et barberblad, når han udsættes for atemi, og i det øjeblik, han råber, at han er kristen. Han kunne ikke forudse viceministerens reaktion.

Hvorfor betaler det europæiske grænseagentur, Frontex, hele festen? Er der tale om et forsøgsprojekt, som skal være en model for fremtidige tvangsudsendelser på europæisk plan? Er vi blevet frontløbende modeludviklere af en umenneskelig administration?

Konklusion

Vi kan ikke som en dansk befolkning, der lever i et demokrati, holde til disse mørkets gerninger. Mange personer, der står til tvangsudsendelser, har levet under et umenneskeligt og uværdigt pres med motivationsfremmende foranstaltninger, herunder langvarig fængsling, som næsten tilintetgør, psykisk,

det enkelte menneske. Dette, selv om den tidligere leder af tvangsudsendelser har sagt, at de motivationsfremmende foranstaltninger ikke får nogen til frivilligt at rejse hjem.

Der skal ikke herske tvivl om, at det i visse situationer kan være nødvendigt at tvangsudsende nogen. Men vi borgere bør være informeret om, hvem der udsendes og hvordan. Først da kan vi sammen komme med forslag til andre tiltag, der ikke ødelægger mennesker.

Kun tilfældigt har vi fået viden om denne tvangsudsendelse. Ellers er normen total mørklægning omkring tvangsudsendelser og mulige overgreb, som beskrevet her. Hele beskrivelsen i politiets egen dokumentation giver ubehagelige mindelser om 30'erne i Tyskland, hvor pligttopfyldende embedsmænd udmøntede en umenneskelig lovgivning med det resultat, vi kender alt for godt. Borgernes manglende indsigt gjorde det muligt.

Vi bør alle sige fra – vore fagforeninger bør hjælpe de involverede fagfolk med at sige stop. Sidst – men ikke mindst – skal vi tvinge politikerne til at ændre en vanvittig lovgivning, der netop her er roden til alt ondt.

Bente Rich

Referencer for interesserede:

https://www.information.dk/indland/2016/10/historien-tvangshjemsendelse-gik-helt-aldeles-galt?utm_medium=social&utm_campaign=btn&utm_source=facebook.com&utm_content=tp

https://www.information.dk/indland/2016/10/afgansk-viceminister-siger-nej-tvangshjemsendelser?utm_medium=social&utm_campaign=btn&utm_source=facebook.com&utm_content=tp

<https://www.information.dk/indland/2016/10/medarbejder-foreslog-bedoevelse-21-aarig-asylansoeger-foer-tvangsudsendelse>

<https://www.information.dk/indland/2016/11/21-aarig-afvist-afghaner-faar-asylsag-genoptaget>